

El Pla d'Acció de Serveis Financers

PASF: L'impuls final

I. *Introducció*

Les previsions econòmiques

Les prediccions i perspectives econòmiques que s'obren al voltant del PASF són força encoratjadores: les més modestes assenyalen com al possible guany en termes de creixement del PIB en valors absoluts d'uns 130 Mil mil.lions d'euros al llarg d'una dècada, el que suposaria un increment en la taxa de creixement mitjana europea de l'ordre de més d'una dècima del PIB en termes anuals¹. Les conseqüències indirectes sobre l'ocupació s'han quantificat en un increment del 0'5% en la taxa d'ocupació europea, ja que l'accés a finançament més econòmic tant al mercat de deute com al de capitals, permetrà a les empreses i inversors beneficiar-se mutuament d'una millor rendibilitat per a cada nivell de risc assumit.

Així doncs, completar el PASF suposaria reforçar les salvaguardes per assolir una estabilitat financera i la integració dels mercats europeus. Aquest marc legal en el vessant financer europeu permetrà diposar d'una metodologia que posa en igualtat de condicions els agents econòmics dels diferents estats de la Unió.

En aquest informe passem a esmentar en què consisteix i quins són els desenvolupaments més rellevants que s'han produït darrerament en el PASF. També esmentem quines són les mesures més importants que el PASF ha de posar encara en marxa i en quina situació es troben en l'actualitat. Una breu menció a aspectes institucionals sobre l'extensió del mètode de Comitologia nomenat Lamfalussy² i al Pla d'Acció sobre bon Govern de l'empresa també es fan necessàries per completar l'estat de situació en el camp dels serveis financers

II. *Antecedents*

Des dels seus primers passos, als anys 70 (1973), el mercat únic de serveis financers havia estat la ventafocs de la integració europea. Durant la darrera dècada, l'important potencial d'aquest sector ha

¹ El passat dia 17 de febrer de 2004, el president del BCE, el Sr. Trichet, va quantificar en un 0'4% anual, el guany que mínim de l'aplicació de mesures estructurals a la zona euro. Així doncs, el PASF suposaria un 25% dels guanys que aquestes mesures tindran en quant es posin en marxa a tota la UE.

² En el moment de pronunciar aquesta Conferència, el mateix baró Lamfalussy compareix davant de la Comissió d'Afers Econòmics i Monetaris del PE per donar el seu punt de vista sobre la conveniència d'ampliar el sistema de la Comitologia que sintetizo a continuació als camps de les assegurances, de la supervisió bancària i d'asset management.

esdevingut una prioritat d'acció en els plans de reformes econòmiques a la UE. Després de molts anys en què el procés es trobà estancat, on una majoria d'empreses i consumidors privats tenien moltes dificultats per tal d'accedir als mercats financers europeus, l'objectiu fou el de permetre que arreu d'Europa es beneficiïn, en qualsevol estat de la UE i en igualtat de condicions, de la grandària del mercat interior europeu.

La introducció de l'Euro és un clar exemple que posa de manifest la necessitat d'ampliar i aprofundir també el sector dels serveis financers a escala europea. Donat que l'ampliació obliga als nous estats membres a incorporar-se a la moneda única europea, la Comissió Europea ja va establir, el 1998, 5 prioritats d'acció d'acord amb els caps d'estat que durant el Consell Europeu de Cardiff van assenyalar el següent:

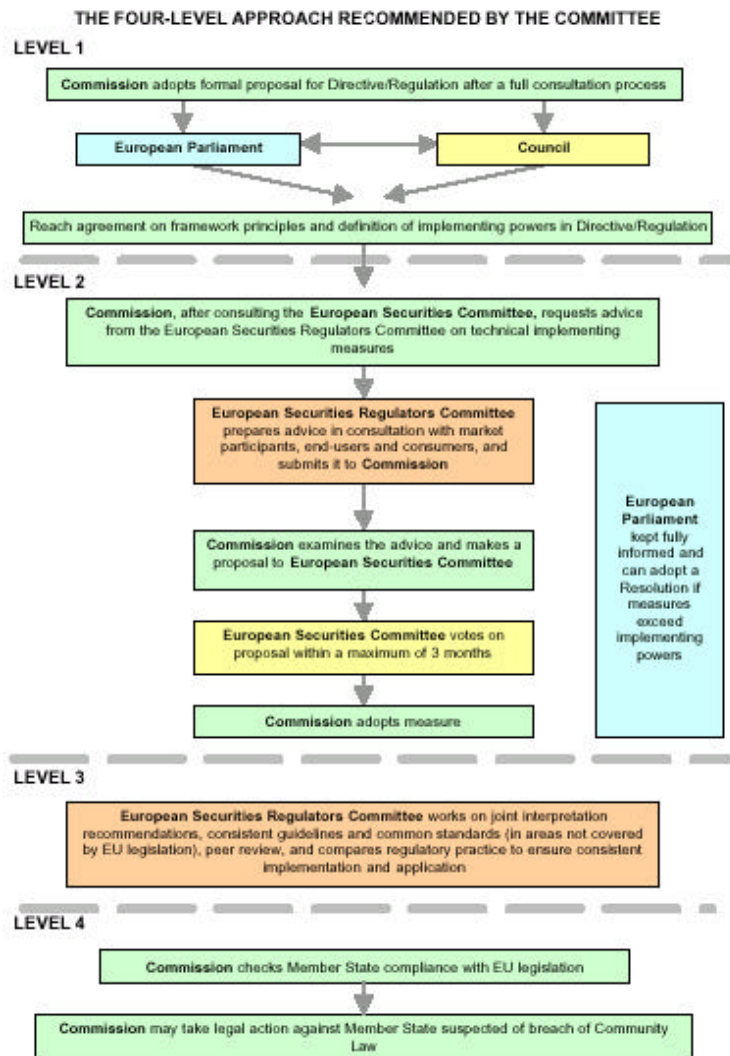
- a) calia un nou aparell legislatiu capacitat per afrontar els nous desafiaments reguladors
- b) es feia progressivament més necessària l'eliminació de les barreres que encara fragmenten el mercat de capitals a escala europea, amb especial atenció als aspectes transfronterers.
- c) els avenços tècnics permeten reduir les distàncies i els costos entre els diferents agents econòmics, per gaudir dels avantatges d'un mercat únic financer caldrà que s'assegurin unes mínimes condicions d'igualtat.
- d) (aquests fets implicaven necessàriament) una major coordinació i harmonització entre les autoritats reguladores de la UE i de l'espai econòmic europeu per tal de que possessin fi a les legislacions estatals, sovint proteccionistes, que alhora afavorien a la indústria financera domèstica i impedia aprofitar els avantatges competitius a l'exterior així com les possibles economies d'escala que ofereix un mercat de més de 300 mil.lions d'habitants i que creixerà progressivament amb la renda europea.
- e) Finalment, aquestes necessitats de creixement dels mercats financers haurien de portar al desenvolupament de la infraestructura comunitària mínima que permeti implantar sistemes eficaços i transparents de relació entre clients i entitats que ofereixen Serveis d'Inversió.

Exemple: En aquest camp, hi trobem mesures tant polèmiques com la Directiva sobre els Serveis d'Inversió (Investment Services Directive), que ha de regular la relació entre l'inversor (de la mida que sigui) i l'empresa que li proporciona aquests serveis financers (del tipus que sigui). L'àmplia resposta que varen tenir les rondes de consultes d'aquesta directiva van fer que el sector assenyalés el sector de les plataformes de pagament i compensació (Clearing and Settlement) com un subsegüent punt d'actuació.

El Comitè de savis: l'informe Lamfalussy

El paper de l'informe de savis que va presidir el Baró Alexandre Lamfalussy tingué un paper fonamental en la posada en marxa del PASF. El desafiament és el d'estructurar un *benchmark* perquè els inversors i participants en els mercats financers puguin desenvolupar-se sota estructures legals modernes, que aportin certesa i confiança, redueixin els riscos i que permetin que les transaccions transfrontereres passin a constituir la regla i no l'excepció. És a dir, aconseguir un veritable Mercat Interior.

Per tal que aquestes transaccions es portin a terme amb tota normalitat i que a nivell europeu tothom es pugui beneficiar d'una major oferta i d'uns mercats altament competitiu i rentables, la legislació requeria un canvi tant en el procés de redacció com en el de flexibilitat i adaptabilitat de les mesures legals. Per agilitar el procés, el Comitè de savis proposà implementar la legislació sobre serveis financers en 4 nivells, de més general a més específic, i en el qual hi tindria cabuda un terme europeu introduït el 1997: la Comitologia. A *grosso modo*, l'acord sobre Comitologia indica que cada *comitè comitològic* té un mandat i poders específics. En general, aquests comitès se'ls transfereix la capacitat de redactar les lleis específiques sobre les quals el Parlament Europeu i el Consell n'han donat els principis bàsics. Generalment la redacció més específica correspon a temes summament tècnics sobre els quals veritables especialistes s'encarreguen de donar la forma al contingut que se'ls ha transmès en els primers nivells

Font: Final Report of The Committee of Wise Men on

The Regulation of European Securities Markets

III. En què consisteix i que suposarà el Pla D'acció de Serveis Financers

El PASF va ser creat el maig de 1999³, quan la Comissió Europea va llançar les línies bàsiques d'actuació de cada mesura que s'hi inclou. Aquesta Comunicació de la Comissió (el FSAP) està basada en les deliberacions del FSPG (Financial Services Policy Group⁴), i busca:

- Confirmar els objectius que s'han d'assolir durant els propers anys
- Assignar un ordre de prioritats relatiu i un calendari indicatiu sobre el qual posar-se a treballar
- Identificar un nombre de mecanismes que podrien contribuir a l'assoliment del PASF

El Pla de Serveis Financers (FSAP) també va posar en ordre de prioritats les mesures que es duran a terme, fins a la data prevista d'aplicació, l'any 2005 i que com veurem, formen part de 3 objectius estratègics.

1. Les accions de prioritat 1 són aquelles que a novembre de 2000 ja es consideraven crucials de cara a aprofitar plenament els beneficis derivats de la introducció de l'€uro, assegurant així la competitivitat del sector dels serveis financers i la indústria, alhora que es protegeixen els interessos dels consumidors.
2. Les accions de prioritat 2 es refereixen a aquelles modificacions importants de cara a un correcte funcionament del mercat únic de serveis financers, l'adequació de legislacions, i l'adaptació de les estructures actuals als nous reptes reguladors.
3. Les accions de prioritat 3 són aquelles en què hi ha un ampli consens en què s'apliquin a partir de la fi de la transició cap a l'€uro.

Els objectius estratègics del PASF responen a la necessitat de "recollir les oportunitats innegables que el Mercat Financer Únic ofereix" responen a les següents àrees.

- Mercats a l'engròs
- Mercat al detall
- Estructures Sanes de Supervisió
- Condicions Generals per a un mercat eficient (Mesures transversals)

Per tal de complir el PASF en el temps previst es va imposar un ordre de prioritats en les mesures a portar a terme. Les primeres 5 mesures urgents sobre les quals calia posar-se a treballar en primer lloc eren: les dues Propostes de Directiva relatives als Organismes d'Inversió Col·lectiva en Valors Mobiliaris (OICVM⁵), la Proposta de Directiva sobre la Venta a Distància de Serveis Financers⁶ (recordem que els

³ Veure "Implementing the Framework for Financial Markets: Action Plan" COM/99 0232. 11/05/99

⁴ Veure informe Comitès

⁵ Directive 2001/108/EC of 21 January 2002 amending Council Directiva on the co-ordination of laws, regulations and administrative provisions relating UCITS, **with regard to investment of UCITS**. *Official Journal L041, 13/02/2002 P. 0035 - 0042.*

Directive 2001/107/EC of 21 January 2002 amending Council Directiva 85/611/EEC on the co-ordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in

serveis financers s'excloueren de la Directiva de 1997 sobre Venta a Distància⁷) i la Directiva sobre "Electronic Money"⁸. Tots aquests procediments ja es troben acabats.

EL PASF es troba en aquests moments finalitzant el camí previst en el calendari previst per la seva posada en marxa. Ja hi ha hagut 9 informes sobre els progressos que s'han donat fins al moment⁹. Després d'un inici força complicat (amb el rebuig a la Directiva sobre Ofertes Públiques d'Adquisició, OPA) i moltes mesures bloquejades, a partir de febrer de 2002 es va accelerar el procés i s'ha aconseguit assolir en una gran majoria de casos.

Cal dir que els objectius intermitjos, i el disseny del PASF, només s'han vist modificats mitjançant solucions ad hoc, ja sigui per algun dels escandols financers dels darrers temps¹⁰, o per prioritats polítiques aparegudes amb posterioritat.

Exemple: Consell ECOFIN informal que tingué lloc el 13 d'abril de 2002, sota presidència espanyola, insistir en la necessitat de continuar els esforços dedicats a afavorir la protecció i confiança del consumidor. En aquest sentit, recordà que altres mesures importants relatives al cas Enron ja estaven sent part del Pla d'acció dels serveis Financers, i que com ha passat amb algunes mesures puntuals, s'amplien o s'ampliaran en cas de necessitat. Un exemple concatenat en fou la decisió d'ampliar el mandat del Grup d'Alt Nivell en "Company Law" que revisés les practiques en la governança en les empreses de la UE i que també recomanés una sèrie de recomanacions en el camp de l'auditoria. Aquesta recomanació fou aprovada el mes següent (16 de maig de 2002) de manera urgent, donant resposta a les necessitats de proveir de confiança uns mercats que estaven, aleshores, en una situació d'incertesa i volatilitat que no afavorien el clima d'inversió i de recuperació econòmica.

El Grup d'experts sobre el Bon Govern de l'empresa¹¹ presentà el seu informe final el març de 2003, el qual inclou temes importants que afecten al bon govern de les empreses dels diferents estats membres, i

transferable securities (UCITS) **with a view to regulating management companies and simplified prospectuses.** *Official Journal L 041 , 13/02/2002 P. 0020 - 0034*

⁶ COD/1998/0245 Consumers and financial services: distance contracts (amend. direct. 90/619/EEC, 97/7/EC, 98/27/EC).

⁷ Directiva 97/7/EC relative to consumer protection in distance marketing contracts.

⁸ Directive 2000/46/EC of the European Parliament and of the Council of 18 September 2000 on the taking up, pursuit of and prudential supervision of the business of electronic money institutions *Official Journal L 275 , 27/10/2000 P. 0039 - 0043*

⁹ Tots els 9 *progress reports* així com el text original del PASF i el *Framework for Action Communication* es poden trobar a: www.europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm

¹⁰ Un exemple d'això, n'és la ràpida aprovació que es va produir l'octubre de 2001 de la Directiva sobre blanqueig de capitals, la qual es trobava bloquejada per les reticències d'alguns estats membres i que va rebre un impuls polític després dels atemptats de l'11 de setembre de 2001, aprovant-se demanera gairebé immediata.

¹¹ Winter group: Aquest mateix grup és el que va portar a terme una recomanació sobre la orientació que hauria de tenir la nova proposta sobre Ofertes Públiques d'Adquisició

sobre el qual es basa la Comunicació de la Comissió que estableix el pla d'Acció sobre Bon Govern de l'empresa¹².

La cimera de març de l'any 2000 a Lisboa¹³, on els caps d'estat i de govern es van comprometre a portar les economies de la UE a esdevenir la més competitiva del món, va marcar com a dates límit per la creació d'un mercat de capitals integrat a nivell europeu, l'any 2003. En el camp dels serveis financers, aquesta data per a la posada en marxa del pla, degut al gran nombre de mesures a portar a terme, es fixà per l'any 2005. Els progressos fins ara ja són evidents, donat que la reestructuració dels mercats de capitals europeus ha donat, per exemple, una reducció dels spreads i dels tipus d'interès. Una altra prova d'aquest enfortiment n'és la reducció de la volatilitat respecte als shocks que ha patit el sistema financer mundial durant els darrers tres anys. En aquest sentit, l'increment de confiança aportat per les mesures del FSAP ha contribuït positivament a canviar la tendència de desconfiança aportada pels escàndols financers.

IV. Els Progressos descrits al 9è informe del FSAP

(Veure The FSAP enters the home Straight)

La Comissió no pretén tornar a posar sobre la taula un nou programa al complet en l'àrea dels Serveis Financers, sinó que es centra en dos objectius paral·lels:

- En primer lloc, es vol aconseguir que la posada en marxa d'aquestes mesures es porti a terme d'una manera coordinada a tots nivells, però de manera també molt especial per part de les autoritats reguladores. Aquest fet permetria fer complir les mesures legislatives que afecten a cada cas sota un entorn homogeni, sense distincions dels diferents països d'actuació.
- En segon lloc, i donat el context actual a nivell mundial, el reconeixement de les dimensions del mercat europeu a nivell global fan necessària una relació central amb els EEUU¹⁴

Els progressos fets durant la presidència italiana de la UE, han doncs deixat en bona posició a la presidència irlandesa de la UE per arribar a acords amb el Parlament en les mesures pendents, com són les directives sobre Serveis d'inversió i de Transparència.

Un altre esdeveniment important de caràcter recent ha estat l'escord al European Securities Committee (ESC) d'aprovar les mesures d'implementació de la Directiva d'Abus de mercat (veure informe abus de mercat). L'ESC s'encarrega de proposar mesures tècniques en línia amb les directrius marc establertes a

¹² COM (2003) 284 sobre el pla d'acció del bon govern de l'empresa

¹³ "Fer d'Europa l'economia més competitiva del món al 2010 basada en la cohesió social i el desenvolupament sostenible", objectiu acordat a la cimera de Lisboa i reforçat a Stockholm i Barcelona.

¹⁴ En aquest sentit, cal recordar que la Sarbanes – Oxley Act, que imposa nombroses càrregues addicionals sobre les empreses europees amb actuació als EEUU arran del cas ENRON continua sent motiu de negociacions pels serveis de la DG Mercat Interior, amb el Comissari Fritz Bolkenstein al capdavant, dins del recentment estrenat Trans Atlantic Business Dialogue, un fòrum d'intercanvi de punts de vista entre els serveis de la Comissió i la SEC, entre d'altres.

la Directiva per part de Parlament i Consell. Aquesta adopció de mesures tècniques es troba amb línia amb el sistema comitològic ideat per el Baró Lamfalussy.

IV.I Mercats a l'engròs

Donat que l'euro està accelerant el procés d'internacionalització de les economies europees, el FSAP defineix el mercat a l'engròs com un sector clau sobre el qual es podran construir unes economies d'escala que permetin una consolidació eficient dels sistemes financers a nivell europeu. Per beneficiar-se de mercats financers a escala europea serà necessari eliminar les barreres financeres, administratives i legals que dificulten els intercanvis entre diferents estats membres. Les mesures les han inclòs en els següents apartats:

- a) Una sèrie de ***regles comuns per un mercat integrat de capitals i derivats*** és el pas següent necessari a portar a terme. Fruit de la modernització de les borses europees, aquestes han passat darrerament per diferents moments importants, un dels quals ha estat la millora de la Directiva sobre Serveis d'inversió¹⁵. Cal dir que les nombroses aportacions en la ronda de consultes ha comportat a l'emissió de la Comunicació sobre "Clearing and Settlement"¹⁶. També la Directiva sobre Abús de Mercat¹⁷ és una mesura molt important que ha guanyat importància a mesura que s'han succeït escàndols relacionats amb l'aprofitament d'informació privilegiada per a l'enriquiment personal.
- b) Per tal d'afavorir ***l'increment de capitals a nivell paneuropeu*** s'ha millorat la directiva sobre Fullets¹⁸. Després de la primera lectura aprovada pel Parlament i mentre s'esperava la posició comuna del Consell, la Comissió Europea va emetre una proposta de directiva modificada on incorporava una cinquantena de les esmenes que havia proposat el Parlament en primera lectura. Una altra mesura ja finalitzada és la directiva relativa a Regular Reporting Requirements¹⁹, que ha aconseguit finalitzar la seva elaboració després d'acumular forts retards durant els primers anys.
- c) Pel que fa a l'important tema de la ***informació sobre els estats financers***, els darrers desenvolupaments han estat l'adopció en única lectura de la regulació sobre els IAS (Normes Estàndard de Comptabilitat Internacional) que serà aplicable a partir de 2005. També la reforma de la 4a i 7a Directives sobre "Company Law". Allà es tracta la convergència al sistema IAS per les empreses petites a les quals no serà obligatori l'adopció del sistema internacional. Aquí hem de

¹⁵ COM(2000) 729 final

¹⁶ COM(2002)257: "Clearing and Settlement in the European Union. Main Policy issues and future challenges".

¹⁷ COM (2001) 281 Proposal of directive on market abuse and insider dealing. 30/05/01

¹⁸ COM (2001)280, 30/05/02 or COD/2001/0117. Proposal of Directive on the prospectus to be published when securities are offered to the public or admitted to trading.

¹⁹ Proposal of Directive on Regular Reporting.

mencionar de nou la importància que tindrà el Pla d'Acció sobre el Bon Govern de l'empresa i la Recomanació sobre la independència dels auditors²⁰.

- d) Donada la major mobilitat potencial i real que revigoritza l'aparició de l'euro, és molt important per assolir també el *mercat interior per als fons complementaris de pensions*, que afavorirà la mobilitat laboral a l'interior de la UE al proposar un marc comú de tractament d'aquest tipus de fons de pensió per a empreses i treballadors per tal de que aquells residents de la UE que treballen i/o resideixen a d'altres estats no es trobin discriminats respecte aquells que ho fan fora del seu estat membre.
- e) L'altre aspecte sobre el qual cal treballar dins dels mercats a l'engròs el torbem dins de les *garanties*. En els contractes transfronterers és una necessitat que les garanties presentades a l'acordar una transacció siguin segures per ambdues parts. A part de la "Settlement Finality Directive" ja implemetada als estats membres desde Desembre del 1999, l'altra mesura important adoptada darrerament és la Directiva sobre Acords de Garantia Financera. Aquesta mesura facilitarà l'assoliment del mercat integrat de capitals i afavorirà la certesa en el mon al voltant de les garanties que es donen als mercats financers.
- f) D'altres mesures que són essencials de cara a l'assoliment d'un *ambient segur i favorable per la reestructuració trans estatal*: entre d'altres, observar l'evolució de la directiva sobre Ofertes Públiques d'adquisició. La nova Directiva pren nota de les recomanacions redactades al primer informe que s'encarregà a l'Alt Grup d'Experts sobre Company Law i que intenta trobar una solució als diferents sistemes accionarials (accions amb dret a vot, accions sense) així com les diferents sensibilitats culturals i de gestió corporativa que ara mateix, a banda de barreres legals impedeixen que les OPA transfrontereres es produeixin més habitualment. Una mesura que sí que ja està aprovada és la regulació sobre l'estatut de la Societat Europea. Hi ha una Directiva que complementa la regulació (que ja està en vigor) i que entrarà en vigor l'octubre de 2004. La legislació permetrà a empreses que operin a varis estats membres, acollint-se a un seguit de normes rectores de les seves activitats internes indistintament de l'estat membre on es trobin.

IV.II Mercats al detall

És essencial que el mercat únic de serveis financers permeti desenvolupar un **mercat al detall més eficient**. Aquest hauria de facilitar la superació de les barreres que impedeixen una normal transacció i oferiment de serveis financers a escala europea. La majoria d'aquestes mesures encaminades a reforçar el sistema, en particular a la manera com els productes financers seran oferts al públic (per exemple, les normes de comercialització).

²⁰ Recomanació de la Comissió 2001/6942 de 16 Maig 2002 sobre la Independència dels Auditors a la UE: Conjunt de principis fonamentals (C(2002)1873)

Abans de res, cal fer notar que la demanda de requeriments específics a cada estat membre pel que fa a les normes de comercialització pot ser utilitzat com una arma proteccionista per la indústria financera domèstica. En alguns casos, en contra d'una veritable harmonització, s'ha esgrimit com a raó la voluntat d'assegurar un major i diferenciat nivell pel que fa a la protecció del consumidor. Per tant, podem assegurar que una condició necessària per tal de que tant consumidors com productors es beneficiïn de l'intercanvi transfronterer, hi ha d'haver una seguretat jurídica que els proveeixi de la suficient quantitat i qualitat de garanties i salvaguardes. Els tipus d'instruments que es facin servir per tal d'assolir l'esmentada seguretat de les parts que intervenen en les transaccions; aquestes s'inclouen dins el Retail Financial Services Road Map²¹.

Aquest objectiu estratègic del PASF en el qual ens trobem també inclou una sèrie de mesures tant legislatives com no legislatives (normalment en la forma de recomanacions, comunicacions, decisions, etc.). Dins d'aquelles no legislatives hi podem trobar, entre d'altres, la promoció de mecanismes que facilitin la resolució de conflictes transfronterers que tenen el seu origen en el dret privat. També s'incentivarà paral·lelament la creació de mecanismes més eficients de pagament, que minimitzin els costos d'actuar de manera transfronterera.

Analitzant amb més profunditat aquest camp, la Comissió va identificar sis àrees bàsiques d'acció al respecte :

a) Informació i transparència

És ben sabut que és molt important disposar d'informació comprensible i clara per als consumidors. D'aquesta manera, aquests podran determinar les característiques del contracte, del proveïdor de serveis i del producte financer que se'ls ofereix. Aquesta informació és vital de cara a poder aprofitar la millora en competitivitat fruit de la major oferta i comparabilitat transfronterera i de tal manera que es pugui invertir amb coneixement de causa i fonamentadament a un altre estat membre de la UE. Les mesures que destaquen dins d'aquesta àrea són varies: després del diàleg entre els proveïdors de serveis financers i els consumidors s'acordà un codi de bones pràctiques sobre crèdits hipotecaris. La Recomanació²² al respecte convida a tots els creditors a complir, a partir del 30 de setembre de 2002, amb l'enunciat d'aquest *Acord Voluntari Europeu sobre Informació Precontractual*. La Comissió Europea s'encarrega de fer el seguiment del compliment del codi per part d'aquells que ofereixin crèdits a la vivenda.

b) Procediments de justícia

Tal i com ja s'ha dit, qualsevol mesura encarada a la reducció de les incerteses sobre la resolució d'una disputa a nivell transfronterer és benvinguda. Aquestes mesures tenen com a exemple més rellevant el recent èxit del sistema FIN-NET de resolució de conflictes transfronterers per vies no judicials. Es tracta

²¹ Comunicació del 31.01.01 on s'estableixen diferents tipus d'Accions encaminades a assolir aquesta seguretat dels participants en els intercanvis.

²² COM (2000)477 final

d'una xarxa de treball on representants dels estats membres promouen codis de bones maneres. També s'encarreguen del seguiment d'uns principis que incrementin la confiança del consumidor en la resolució de conflictes transfronterers, l'intercanvi d'informació, etc. Al respecte, es segueix la recomanació 98/257 del 30.03.98 on s'estipulen les accions bàsiques en aquest camp. Per aquest motiu, la Comissió considera oportú la ampliació d'aquesta xarxa de resolució de conflictes a nivell europeu un cop arribada l'ampliació, i fins i tot també ho seria la creació d'un «*defensor del poble*» en el tema dels Serveis Financers. D'aquesta manera, els afectats per la manca de compliment d'un contracte en un estat membre es podran adreçar a l'autoritat competent en el mateix estat membre, de tal manera que aquesta ja els facilitaria la resolució del litigi, sense necessitat que l'afectat hagi d'haver de contactar l'autoritat de l'estat en el qual es troba *l'altra part contractant*.

c) Aplicació equilibrada de les mesures de protecció del consumidor

La necessitat de tenir un mateix nivell bàsic de protecció del consumidor a nivell europeu topa amb algunes mesures que estableixen requeriments addicionals a l'interior de cada estat. Tal i com ja s'ha esmentat abans, aquestes mesures poden suposar, *de facto*, una mena de proteccionisme nacional. Per tant, la Comissió espera reduir aquest problema mitjançant l'establiment de possibles equivalències entre les parts dels reglaments dels estats membres que siguin clarament similars. En aquesta direcció, la Comissió ja va publicar una Comunicació sobre l'aplicació de l'interès general i la llibertat de proveir serveis financers en el sector de les assegurances²³. Una altra mesura encaminada a reforçar la protecció del consumidor és la posada en marxa del Pla d'Acció per combatre el frau i la falsificació en pagaments no líquids²⁴. Aquest ja funciona en una primera fase entre 2001 i 2003, després del qual la Comissió proposarà més mesures en aquesta direcció però que no estaven introduïdes en la versió inicial del PASF.

d) Creació d'un marc adequat per negocis al detall basats en el comerç electrònic

El Comerç Electrònic ha revolucionat també la compra i distribució al detall. En aquest sentit, els serveis financers han disposat de la seva pròpia directiva que regula tot allò que fa referència particularment als Serveis Financers²⁵. La implementació de la Directiva està essent controlada per particularment FIN-NET (un subcomité depenent del CESR) juntament amb els estats membres per tal d'assegurar que aquesta complementi correctament la directiva sobre Comerç Electrònic²⁶ i garanteixi els principis del Mercat Interior per bens i serveis que utilitzen internet com a mitjà d'actuació.

e) Intermediaris d'assegurança

La necessitat d'aproximació comuna fa referència també a la regulació dels intermediaris d'assegurança. Per tal de millorar la protecció del consumidor en el sector de les assegurances també es necessitaran requeriments comuns de registre, informació i seguretat financera (l'intermediari d'assegurances haurà de

²³ COM (1999) 5046

²⁴ COM (2001) 11

²⁵ COM (1995) 385

²⁶ Directiva 2000/31/EC

proveir amb informació objectiva, mitjançant un anàlisi imparcial dels contractes disponibles al mercat i segons el seu criteri professional, al client). Per aconseguir-ho, la mesura més contundent que preveu el PASF ha estat la d'esmenar la Directiva de l'any 1976 sobre els intermediaris d'assegurança, aprovada finalment.

e) Pagaments transfronterers al detall

La introducció de l'euro ha portat un major ímpetus per tal de donar més beneficis tangibles a la ciutadania europea. Entre d'altres, la Comissió ha fet seves les demandes de la societat europea i d'aquesta manera, la Comunicació sobre el Mercat Únic de Pagaments²⁷ intenta avançar cap a aquest objectiu. El darrer desenvolupament més rellevant al respecte va ser l'aprovació de la Regulació sobre pagaments transfronterers. Sota el principi d'igual tractament, les transferències transfrontereres també de petits valors hauran d'afrontar les mateixes comissions que les fetes a l'interior de cada estat membre. Això passa des de l'1 de juliol de 2003. En canvi, des de l'1 de juliol de 2002, tant les retirades de diners a caixers automàtics de la UE com els pagaments amb tarja afronten les mateixes comissions que les imposades a l'estat membre d'origen²⁸. En aquest àmbit, cal tenir en compte la mesura complementària que suposarà, a gran escala, el començament de les discussions sobre el nou marc legal de pagaments per a les grans entitats que executen aquests pagaments.

V. Estructures de Supervisió Creïbles

Es pot dir que les mesures que fins ara han prevalgut en el règim regulador i de supervisió de la UE ha permès un desenvolupament raonable d'una base sòlida per als mercats financers. En aquest capítol, és important fixar-se en les mesures que calen portar-se a terme per tal d'enfortir les regles sobre les quals s'apliquin les mesures legislatives i no legislatives que el PASF inclou. En aquest sentit, els darrers desenvolupaments que el PASF ha portat a terme fan referència a: la revisió de les regles de solvència de les assegurances, l'emissió al 2003 de la 3era proposta de Directiva sobre blanqueig de diner (la darrera esmena s'aprovà en 15 dies després dels atemptats de l'11-S). L'altra mesura destacada al respecte tracta sobre el suport a la implementació sobre la revisió de capitals adequats (seguint les discussions del Comitè de Basilea II) per a la seva posada en marxa el 2006.

Pel que respecta a la necessitat de millor coordinació en les tasques de legislació, control, supervisió i coordinació a nivell Europeu es creà el CESR (Committee of European Securities Regulators) per tal de millorar la coordinació i comprensió dels problemes diaris en l'aplicació de reglamentació prudencial i pràctiques comunes a nivell pan-Europeu. La creació del CESR es remunta al Juny de 2001, i les primeres

²⁷ COM (2000) 36

²⁸ Fins aleshores, les comissions mitjes a la UE per una retirada de 100 € a un caixer automàtic fora de l'estat membre on la tarja ha estat emesa eren de 4 €

tasques d'altres vessants que se li han atribuït (mitjançant mandats comitològics²⁹) han estat l'anàlisi de les directives d'abús de mercat i sobre el prospecte que ha d'emetre una empresa cotitzant en borsa.

VI. Condicions generals per a un mercat Financer eficient

Per tal de tenir un mercat europeu que atregui els inversors d'arreu, cal disposar d'un marc on s'harmonitzi la governança corporativa. Això s'inclou dins de les condicions generals per tal de tenir un mercat integrat que funcioni correctament. Les diferències en governança corporativa poden fer que diferències locals passin a ser barreres insalvables. Per això l'Alt Grup d'Experts sobre Governança Corporativa va presentar el seu informe que tal i com hem esmentat ha esdevingut la base del nou Pla d'Acció sobre el Bon Govern a l'empresa

En aquest camp de mesures de tipus transversal, l'altra mesura destacada és la directiva sobre la imposició de l'estalvi. A la UE sempre s'ha mantingut una necessitat de consens en els temes fiscals, de manera que en nombrosos casos ha impossibilitat l'eliminació de riscos de distorsió, evasió i el·lusió fiscal a l'interior de la UE. La Directiva sobre la imposició de l'estalvi suposa un gran pas endavant, posant fi a les tradicionals reserves Luxemburgueses, Belgues i Austríaques. La Comissió disposa d'un mandat per negociar amb els estats que competeixen per l'estalvi privat a nivell internacional. Aquests són: EEUU, Suïssa, Liechtenstein, San Marino i Andorra

VII. Conclusió

El nové informe sobre els progressos de la posada en marxa del PASF deixa clara la necessitat de que en els propers mesos siguin acordades les mesures que encara no ho han estat. El fet que 36 de les 42 mesures s'han finalitzat n'és un signe esperançador, però que no deixa de ser un senyal d'aquells temes més polèmics. Ens referim a quins són i el perquè encara no s'han resolt satisfactòriament.

A l'apèndix adjunt hi podem trobar les mesures de les quals hem estat parlant durant el present informe. Aquestes, han estat agrupades segons l'objectiu estratègic al qual responen, el grau de prioritat que se li atribuí a la mesura en un principi, quin és el valor afegit de cada mesura proposada, i en quin estat es trobem en l'actualitat respecte al calendari previst.

²⁹ La Comitologia cedia poders legislatius a experts en matèries on l'anàlisi tècnic sobrepasa la dimensió política